

ویژه

وضعیت پیچیده روابط ایران و آمریکا

«مجدد تخت‌روانچی» نماینده سابق ایران در سازمان ملل در مراسم رونمایی از کتاب «رابطه ایران و ایالات متحده» و نشست تخصصی «اسبب‌شناسی روابط ایران و آمریکا و چشم‌اندازهای پیشی رو در دوره جدید»، در ابتدای سخنان خود اقدام رژیم صهیونیستی در تور «اسماعیل هنیه» را محکوم کرد و شهادت این رهبر جنبش حماس را تسلیت گفت.

رئیس پیشین نمایندگی ایران در سازمان ملل با ارائه نقطه نظرات خود در مورد مطالب منتشر شده در فصل‌های مختلف این کتاب، در بخشی از صحبت‌های خود در این نشست تصریح کرد: مسائل مربوط به روابط ایران و آمریکا در زمان کنونی، متفاوت از زمان برجام است.

او در این ارتباط با بیان این‌که «جداز اینکه انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا در پیش رو است و ممکن است که ترامپ بر روی کار بیاید»، گفت: در حال حاضر واقعیت‌هایی در صحنه روابط ۲ کشور وجود دارد که آن‌ها را نمی‌توان نادیده گرفت.

تخت‌روانچی با اشاره به ترکیب سیاسی کنگره آمریکا و برخی دیگر مسائل مربوط به آن تصریح کرد: این‌گونه نیست که به راحتی بتوان مذاکره کرد و مسائل را حل کرد؛ چرا که شرایط و مسائل مربوط به روابط ۲ کشور در حال حاضر ویژه است و ساده نیست. او با بیان اینکه «شرایط کنونی در مورد روابط ایران و آمریکا بسیار سخت‌تر از شرایطی است که توافق برجام ایجاد شد و باید تلاش بسیاری بیشتری انجام شود»، خاطرنشان کرد: نباید انتظار داشته باشیم که کار به سادگی انجام می‌شود، مثلاً این که اگر اسارت مذاکرات را بزینم، کار تمام می‌شود. تخت‌روانچی در ادامه گفت: لابی رژیم اسرائیل در آمریکا پرتنگ‌تر از قبل شده است و کسانی که مخالف حل مسائل مربوط به روابط ۲د کشور ایران و آمریکا هستند از جمله لابی رژیم صهیونیستی و برخی جمهوری‌خواهان در این ارتباط به شدت فعال هستند و همان‌طور که تأکید کردیم کار به مراتب سخت‌تر از زمان برجام است.

دیدگاه

تور چند وجهی شهید اسماعیل هنیه

«اکبر معصومی» در یادداشتی برای راهبرد معاصر می‌نویسد؛ در حالی که دفتر سیاسی حماس در قطر مستقر است و رئیس دفتر سیاسی شهید حماس به مناطق مختلف رفت و آمد داشت، همواره هدف اقدامات تروریستی بود، اما اینکه ترور در تهران اتفاق افتاده، نشان دهنده سیاست ترور چند وجهی رژیم صهیونیستی است که تلاش کرد علاوه بر تضعیف روحیه رهبران مقاومت، قدرت بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران را تحت الشعاع خود قرار دهد.

تور شهید اسماعیل هنیه که واکنش عجلواته رژیم صهیونیستی به شکست‌های بی دریی خود در منطقه بود، به تیر که رسانه‌های جهان تبدیل شده است. طبق اخبار و اطلاعات منتشر شده از نحوه ترور رئیس دفتر سیاسی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس)، عملیات تروریستی حدود ساعت دو بامداد اتفاق افتاد و شهید هنیه که برای مراسم تحلیف رئیس‌جمهور ایران به تهران آمده بود، در یکی از اقامتگاه‌های ویژه در شمال شهر مستقر بود که با اصابت پرتابه‌ای از هوا به شهادت رسید که جزئیات بیشتر آن به وسیله نهادهای امنیتی-اطلاعاتی بیان خواهد شد.

سؤال مطرح این است، چرا رژیم صهیونیستی اسماعیل هنیه را در تهران ترور کرد و عملیات تروریستی می‌تواند چه پیامدهایی برای این رژیم داشته باشد؟

شهید اسماعیل هنیه به صورت رسمی، به عنوان مقام سیاسی به تهران سفر کرده بود و دارای گذرنامه رسمی و دیپلماتیک و از لحاظ حقوق بین‌الملل دارای مصونیت بود. اقدام به ترور وی به وسیله رژیم صهیونیستی برخلاف قوانین و منشور بین‌المللی بوده است که باید با پاسخ بین‌المللی و به ویژه از سوی سازمان ملل متحد مواجه شود که کوتاهی نهادهای بین‌المللی در محکومیت رژیم صهیونیستی می‌تواند صلح بین‌المللی را با خطر بزرگی مواجه سازد.

در حالی که دفتر سیاسی حماس در دوحه قطر مستقر است و شهید هنیه به مناطق مختلف منطقه رفت و آمد داشت، همواره هدف اقدامات تروریستی بود، اما اینکه ترور در تهران اتفاق افتاده، نشان دهنده سیاست ترور چند وجهی رژیم صهیونیستی است که تلاش کرد با ترور رهبر سیاسی حماس علاوه بر تضعیف روحیه رهبران مقاومت، قدرت بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران را تحت الشعاع خود قرار دهد.

رویداد

رایزی تلفنی ایران و روسیه

علی باقری سرپرست وزارت امور خارجه در گفت‌وگوی تلفنی با سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه در خصوص اقدام جنايتکارانه رژیم صهیونیستی در به شهادت رساندن اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس و تعرض به تمامیت ارضی و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، گفتگو و تبادل نظر کرد.

سرپرست وزارت امور خارجه در این گفت و گو تأکید کرد رژیم صهیونیستی با به شهادت رساندن اسماعیل هنیه، از خط قرمز عبور کرده و صلح و ثبات منطقه ای و بین‌المللی را به خطر انداخته، بنابراین جمهوری اسلامی ایران بی‌تردید از حق ذاتی و مشروع خود در دفاع و حراست از تمامیت ارضی و امنیت ملی خود استفاده خواهد کرد.

باقری در ادامه ضمن تشکر از روسیه در جایگاه رئیس شورای امنیت ملل متحد در حمایت از درخواست ایران برای برگزاری جلسه فوق‌العاده این شورا، اقدام آمریکا و کشورهای اروپایی در جلوگیری از محکومیت ترور شهید اسماعیل هنیه در تهران را تقبیح کرد و تأکید کرد همکاری‌های مسکو و تهران می‌تواند جلوی اقدامات تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی در به خطر انداختن صلح و ثبات منطقه را بگیرد. سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه نیز ضمن محکوم کردن ترور رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس و نقض حاکمیت ملی و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران توسط رژیم اسرائیل، تأکید کرد اگرچه آمریکا و اروپا مانع محکوم نمودن این اقدام تجاوزکارانه توسط شورای امنیت شدند، اما روسیه پیش‌نویس بیانیه‌ای را در چارچوب گروه دوستان منشور ملل متحد در محکومیت این اقدام تجاوزکارانه تهیه کرده که به زودی در سازمان ملل مطرح خواهد شد.

پوییتیک

مخالفت ایران با مداخله در امور داخلی ونزوئلا

سخنگوی وزارت خارجه در یکی از شبکه‌های اجتماعی با اعلام همبستگی و حمایت قاطع جمهوری اسلامی ایران از ملت و دولت ونزوئلا و مخالفت با هر گونه مداخله خارجی در امور داخلی این کشور، گفت: جمهوری بولیواری ونزوئلا از ظرفیت و اراده لازم برای حفاظت و تضمین حقوق اساسی مردم آن کشور در چارچوب قانون اساسی برخوردار است.

«ناصر کنعانی» در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر لزوم احترام به رای و انتخاب مردم ونزوئلا در چارچوب حق تعیین سرنوشت ملت‌ها و نیز احترام به حق حاکمیت دولت‌ها در چارچوب معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی به‌ویژه منشور سازمان ملل متحد، ضمن اعلام همبستگی و حمایت قاطع از ملت و دولت ونزوئلا، مخالفت خود را با هرگونه فشار و مداخله خارجی در امور داخلی این کشور ابراز داشته و اعتقاد دارد که جمهوری بولیواری ونزوئلا از ظرفیت و اراده لازم برای حفاظت و تضمین حقوق اساسی مردم آن کشور در چارچوب قانون اساسی برخوردار است.

به گزارش ایرنا، شورای انتخابات ریاست جمهوری ونزوئلا «مادورو» را پیروزی انتخابات روز یکشنبه (۲۸ ژوئیه هفتم مرداد) اعلام کرده است.

امریکا پیروزی مادورو در انتخابات ونزوئلا را زیر سؤال برده و «اتونی بلینکن» وزیر خارجه این کشور ادعا کرده: روشن است که «گوئزالس» بیشترین آرا را در انتخابات ریاست جمهوری این کشور در ۲۸ جولای (هفتم مرداد) به دست آورده است. پیروزی ادعایی مخالفان دولت ونزوئلا در برابر اعلام پیروزی رسمی نیکلاس مادورو، به اعتراض‌های خیابانی و درگیری با نیروهای پلیس و ادامه‌ی‌های دیپلماتیک این کشور منجر شده است.

ونزوئلا همچنین در واکنش به «اقدامات مداخله‌جویانه» هفت کشور آمریکای لاتین اعلام کردند که دیپلمات‌های خود را از این کشورها خارج می‌کنند. این تنش دیپلماتیک پس از آن ایجاد شد که «ارتزائین، کاستاریکا، اکوادور، گواتمالا، پاناما، پاراگوئه، پرو، جمهوری دومینیکن و اروگوئه در بیانیه مشترکی «خواستار بازنگری کامل در نتایج انتخابات با حضور ناظران مستقل انتخاباتی» شدند.

گروه دیپلماسی – الهام ملی:

واشنگتن نگران سطح سطح خشم تهران است. سخنگو و هماهنگ کننده ارتباطات راهبردی شورای امنیت ملی آمریکا گفت که اظهارات مقامات ایرانی در مورد انتقام از اسرائیل را در بی تور اسماعیل هنیه رهبر سیاسی دفتر حماس، باید جدی گرفت.

جان کربی سخنگو و هماهنگ کننده ارتباطات راهبردی شورای امنیت ملی کاخ سفید روز پنجشنبه به وقت محلی در گفتگو با شبکه تلویزیونی ام اس ان بی سی آمریکا افزود که اظهارات مقامات ایرانی درباره انتقام گرفتن از اسرائیل باید جدی گرفته شود.

او تصریح کرد: ایران تا کنون ثابت کرده است که توانایی و اراده برای حمله به اسرائیل را دارد. جیک سالیوان مشاور امنیت ملی دولت آمریکا نیز در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوالاتی درباره تأثیر ترور اسماعیل هنیه گفت: برای تعیین تأثیر احتمالی مرگ هنیه خیلی زود است و نمی‌خواهم گمانه‌زنی کنم.

تازنمای آمریکایی آکسیوس به نقل از سه مقام آمریکایی گزارش داد که دولت بایدن متقاعد شده است که جمهوری اسلامی ایران قصد دارد به تلافی ترور اسماعیل هنیه، رهبر سیاسی حماس در تهران، به اسرائیل حمله کند و آمریکا درحال آماده‌سازی برای مقابله با این حمله است.

این رسانه نوشت که مقامات آمریکایی همچنین گفتند که انتظار دارند حملات جمهوری اسلامی اسلامی به سبک حملات موشکی و پهپادی سیاه پاسدارن در روز فردین (۱۳ آوریل) باشد و ممکن است این حملات از نظر مقیاس از حملات پیشین وسیع تر باشد و حزبالله لبنان نیز در آن نقش ایفا کند.

آکسیوس ادامه داد: یک مقام آمریکایی گفت جامعه اطلاعاتی ایالات متحده آمریکا در روز چهارشنبه نشانه‌های روشنی دریافت کرد که ایران قصد دارد انتقام بگیرد. دو مقام آمریکایی گفتند که ممکن است چند روز طول بکشد تا ایرانی‌ها و نیروهای نیابتی

آنها برای حمله به اسرائیل هماهنگ و آماده شوند. یکی دیگر از مقامات آمریکایی گفت که پنتاگون و فرماندهی مرکزی ایالات متحده آمریکا در حال آماده سازی مشابه، آنچه در حمله آوریل گذشته انجام شد، هستند. یک مقام گفت که آماده سازی‌ها شامل استقرار تجهیزات نظامی آمریکا در شرق مدیترانه و دریای سرخ است.

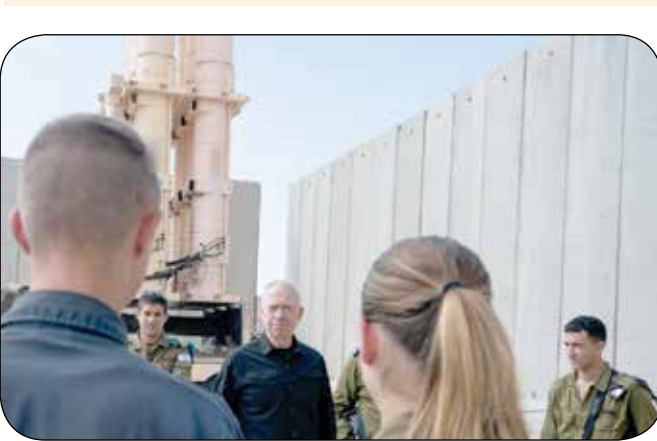
بر اساس این گزارش، این مقام مسئول گفت: انتظار داریم چند روز مشخص باشد. یک مقام ارشد اسرائیلی نیز گفت جامعه اطلاعاتی اسرائیل انتظار دارد که ایران یک حمله موشکی گسترده ای به اسرائیل انجام دهد.

جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی کاخ سفید در نشست خبری با خبرنگاران گفت که خطر وقوع یک جنگ گسترده تر در خاورمیانه امروز نیز وجود دارد. او گفت که دولت بایدن تلاش‌های فشرده‌ای برای جلوگیری از یک جنگ گسترده تر و کاهش تنش از طریق دیپلماسی انجام می‌دهد.

گفت و گوی جدی ایران و اروپا

سرپرست وزارت امور خارجه ایران و گفت و گو با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا با تأکید بر اینکه ایران به طور قطع از حق ذاتی و مشروع خود برای مجازات باند جنايتکار صهیونیستی استفاده خواهد کرد، اقدام برخی کشورهای اروپایی در همراهی با آمریکا در جلوگیری از محکومیت ترور شهید هنیه از سوی شورای امنیت را تقبیح کرد.

«علی باقری» سرپرست وزارت امور خارجه در گفت‌وگوی تلفنی با «جوئزف بورل» مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، درخصوص تبعات اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در به شهادت رساندن اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس و پیامدهای سیاسی و امنیتی این جنایت بزرگ در نقض امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران و نقض ثبات منطقه‌ای رایزی و گفت‌وگو کرد. وی ضمن اشاره به حضور «یریکه مورا» به نمایندگی از اتحادیه اروپا در مراسم تحلیف رئیس جمهور کشورمان تأکید کرد: اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در به شهادت رساندن اسماعیل هنیه در تهران علاوه بر تجاوز به تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و نقض حاکمیت ملی ایران، موجب به خطر انداختن صلح و ثبات منطقه‌ای و بین‌المللی شده و ایران به طور قطع از حق ذاتی و مشروع خود برای مجازات باند جنايتکار صهیونیستی استفاده خواهد کرد. سرپرست وزارت امور خارجه در ادامه به برگزاری جلسه فوق العاده شورای امنیت سازمان ملل متحد به درخواست جمهوری اسلامی ایران اشاره و اقدام آمریکا و کشورهای اروپایی در جلوگیری از محکومیت ترور اسماعیل هنیه در تهران را تقبیح نمود و تأکید کرد این اقدام تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی موجب به خطر انداختن صلح و ثبات منطقه خواهد شد و جامعه بین‌المللی باید برای حفظ صلح و ثبات بین‌المللی در مقابل این رژیم جنايتکار بایستد.

بنیاد آمریکایی «دفاع از دموکراسی‌ها» در تحلیلی اعتراف کرد که اسرائیل پس از به شهادت رساندن اسماعیل هنیه، تلاش خود را برای یافتن و حذف دیگر رهبران نزدیک ادامه می‌دهد.

این اتاق فکر حامی رژیم صهیونیستی در تحلیل خود از تحولات آورده است: با حمله ۳۱ جولای در تهران که منجر به کشته شدن (شهادت) «اسماعیل هنیه» عالی رتبه ترین رهبر سیاسی حماس شد، تعداد رهبران ارشد این جریان که از زمان عملیات

«کربی» اذعان کرد

نگرانی آمریکا درباره خشم تهران

پیش بینی واشنگتن درباره اقدام تهران

آکسیوس به نقل از مقامات آمریکایی و اسرائیلی، پیش‌بینی‌هایی درباره پاسخ به ترور اسماعیل هنیه منتشر کرده است. این نشریه آمریکایی در ادامه می‌گوید کهه که دولت بایدن متقاعد شده است که ایران در طی روزهای آینده در پاسخ به ترور هنیه، اسرائیل را مورد حمله قرار خواهد داد.درهمین حال، فایننشال تایمز به نقل از برخی مقامات در بی تور هنیه در تهران نوشت: دیپلمات‌های آمریکایی و اروپایی در خاورمیانه در حال نظارت بر گفتگوهای فوری هستند تا از بروز یک جنگ منطقه‌ای جلوگیری کنند

بنا به نوشته آکسیوس ؛ مسئولان آمریکایی فاش کردند که اسرائیل خود را برای مقابله با پاسخ ایران آماده می‌کند و انتظار می‌رود که مشابه حمله ۱۳ آوریل (وعده صادق) باشد. پاسخ ایران نیز ممکن است گسترده‌تر باشد و ممکن است حزبالله لبنان نیز

در آن شرکت کند. این رسانه به نقل از مقامات آمریکایی، تأکید کرد: سازمان اطلاعات آمریکا روز چهارشنبه نشانه‌های واضحی از قصد ایران برای انتقام گرفتن در بی تور هنیه دریافت کرد، ممکن است ایرانی‌ها و متحدانشان ا چند روزی برای هماهنگی و آماده‌سازی حمله به

جمهوری دکتر مسعود پزشکیان به تهران آمده بود، به شهادت رسید.

روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرد: صبح چهارشنبه (۳۱ جولای ۲۰۲۴ برابر با ۱۰ مرداد ۱۴۰۳) در بیانیه‌ای اعلام کرد: «با عرض تسلیت به ملت فهبران فلسطین و امت اسلامی و رزمندگان جبهه مقاومت و ملت شریف ایران، بامداد امروز (روز چهارشنبه) محل اقامت جناب آقای دکتر اسماعیل هنیه رئیس دفتر سیاسی مقاومت اسلامی حماس در تهران مورد اصابت قرار گرفته و در پی این حادثه ایشان و یک نفر از محافظین وی به شهادت رسیدند.»

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری ایران و واکنش به شهادت «اسماعیل هنیه»، نوشت: جمهوری اسلامی ایران در پاسداری از تمامیت ارضی و حاکمیت ملی و عزت و اعتبار خود کوتاهی نخواهد کرد و رژیم صهیونیستی به زودی نتایج اقدام بزدلانه و تروریستی خود را خواهد دید. سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل

در

حق ایران در اقدام متقابل علیه اسرائیل

سرپرست وزارت امور خارجه گفت: اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در به شهادت رساندن اسماعیل هنیه در تهران علاوه بر تجاوز به تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و نقض حاکمیت ملی ایران، موجب به خطر انداختن صلح و ثبات منطقه‌ای و بین‌المللی گردیده و ایران از حق ذاتی خود برای دفاع از خود و اقدام متقابل در مجازات صهیونیست‌های جنايتکار نخواهد گذشت.

علی باقری سرپرست وزارت امور خارجه در گفتگوی تلفنی با آنتونیو گوتش دبیر کل سازمان ملل متحد، درخصوص اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در به شهادت رساندن اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی جنبش حماس رایزی و گفتگو کرد.

باقری تأکید کرد اقدام تروریستی رژیم صهیونیستی در به شهادت رساندن اسماعیل هنیه در تهران علاوه بر تجاوز به تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و نقض حاکمیت ملی ایران، موجب به خطر انداختن صلح و ثبات منطقه‌ای و بین‌المللی گردیده و ایران از حق ذاتی خود برای دفاع از خود و اقدام متقابل در مجازات صهیونیست‌های جنايتکار نخواهد گذشت. وی در ادامه این گفت‌وگو به برگزاری جلسه فوق‌العاده شورای امنیت ملل متحد به درخواست جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و اقدام آمریکا و کشورهای اروپایی در جلوگیری از محکومیت ترور اسماعیل هنیه در تهران را تقبیح نمود و تأکید کرد این اقدام تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی موجب به خطر انداختن صلح و ثبات منطقه خواهد شد و جامعه بین‌المللی باید برای حفظ صلح و ثبات بین‌المللی در مقابل این رژیم جنايتکار بایستد.

در

اندیشکده دفاع از دموکراسی بررسی کرد بازی اسرائیل در ترور هنیه

«سید محسن» را در حومه جنوبی بیروت هدف حمله قرار داده بود. وی ارشدترین فرمانده نظامی حزب الله لبنان بود که مورد حمایت ایران قرار دارد.

گزارش این موسسه آورده است: علاوه بر موارد فوق، اسرائیل «محمدرضا زاهدی» دموکراسی‌ها (FDD) معتقد است: از زمان حادثه ویرانگر هفتم اکتبر، اسرائیل علاوه بر هنیه، صالح العاروری را در بیروت و مروان عیسی و محمد شیف را در غزه حذف کرده است. اکنون جهان دریافته است که اسرائیل در مورد نابودی حماس و به‌طور گسترده‌تر برای از بین بردن تهدیدها علیه خود از سوی ایران جدی است. «جو تروومن» تحلیلگر ارشد این موسسه با ناکافی دانستن اقدامات اسرائیل مدعی شد: با وجود اینکه حماس در هفته‌های اخیر ضربات قابل توجهی را علیه کادر رهبری خود متحمل شده است، اما آن را دولت اسرائیل نخواهد به اهداف باقی مانده خود دست پیدا کند، باید کار بیشتری انجام دهد. شرایط به‌طور قابل توجهی به نفع اسرائیل تغییر کرده است و اکنون در موقعیتی قدرتمند برای مذاکره به‌منظور آزادی گروگان‌های باقی‌مانده در غزه قرار دارد.

محمد شعل، مدیر اندیشکده دفاع از دموکراسی‌ها (FDD) معتقد است: از زمان حادثه ویرانگر هفتم اکتبر، اسرائیل علاوه بر هنیه، صالح العاروری را در بیروت و مروان عیسی و محمد شیف را در غزه حذف کرده است. اکنون جهان دریافته است که اسرائیل در مورد نابودی حماس و به‌طور گسترده‌تر برای از بین بردن تهدیدها علیه خود از سوی ایران جدی است. «جو تروومن» تحلیلگر ارشد این موسسه با ناکافی دانستن اقدامات اسرائیل مدعی شد: با وجود اینکه حماس در هفته‌های اخیر ضربات قابل توجهی را علیه کادر رهبری خود متحمل شده است، اما آن را دولت اسرائیل نخواهد به اهداف باقی مانده خود دست پیدا کند، باید کار بیشتری انجام دهد. شرایط به‌طور قابل توجهی به نفع اسرائیل تغییر کرده است و اکنون در موقعیتی قدرتمند برای مذاکره به‌منظور آزادی گروگان‌های باقی‌مانده در غزه قرار دارد.

شنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۳ – ۲۸ محرم ۱۴۴۶ – ۳ اگوست ۲۰۲۴ – سل بیست و سوم – شماره ۶۳۳۲

اکونومیک

پاکستان به دنبال افزایش سرمایه‌گذاری عربستان و امارات

اندیشکده خاورمیانه در گزارش مفصلی می‌نویسد؛ عربستان سعودی و امارات متحدهٔ عربی در حال ظهور به‌عنوان بازیگران کلیدی در نظام چندقطبی جهانی و بخشی از گروه قدرتهای متوسط (میانه) که در صحنه جهانی جسارت بیشتری از خود نشان می‌دهند، هستند. هر دو کشور، به راحتی از نفوذ مالی خود به‌عنوان ابزاری برای تقویت اهرم خود در مناطق استراتژیک حیاتی مانند جنوب آسیا استفاده می‌کنند. در مقابل، قدرتهای هسته‌ای مانند هند و پاکستان نیز همچنان مشتاق گسترش روابط خود با امارات و عربستان سعودی هستند تا پایه‌های سرمایه‌گذاری خود را متنوع کنند و آسیب‌پذیری خود را در برابر توطئه‌های قدرتهای بزرگ کاهش دهند.

دولت جدید پاکستان که کمتر از چهار ماه از شکل‌گیری آن می‌گذرد، در حال پیگیری رویکردی دو مسیره برای تثبیت اقتصاد پرمشکل این کشور است. این دولت در حال انجام مذاکرات طولانی با صندوق بین‌المللی پول (IMF) است تا حداقل ۶ میلیارد دلار وام برای تقویت توانایی خود در پرداخت بدهی‌های خارجی دریافت کند. علاوه بر این، اسلام‌آباد در تلاش است تا نظر هم‌پیمانان خلیجی خود، به‌ویژه عربستان سعودی و امارات متحدهٔ عربی را جلب و منابع مالی خارجی خود را متنوع کند. همچنین تهدید مداوم ورشکستگی را رفع کند و اقتصاد خود را در مسیر رشد پایدار سوق دهد.

ایالات متحده پیش از این، منبع اصلی «سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی» (FDI) و کمک‌های دو جانبه به پاکستان بود. با این حال، چین در دهه گذشته سرمایه‌گذاری‌های خود در این کشور را که عمدتاً به شکل وام و نه کمک‌های بلاعوض بوده، افزایش داده است. پکن در زمانی که پاکستان کاهش حمایت‌های چندجانبه و حمایت‌های آمریکا را تجربه می‌کرد، به نیازهای انرژی و نیاز اسلام‌ آبد به گسترش زیرساخت‌ها، پاسخ داد. این واقعیت که چین اکنون به بزرگترین طلبکار پاکستان تبدیل شده است، نه تنها برای ایالات متحده بلکه برای خود پاکستان نیز منبع نگرانی است. آمریکا به استفادهٔ چین از بدهی برای افزایش نفوذ خود در مناطق جنوبی جهان، مظنون است و سیاست‌گذاران پاکستانی نیز نگران هستند و نمی‌خواهند تمام تخم‌مرغ‌های خود را در یک سبد دراز بگذارند. تلاش برای بهبود روابط با آمریکا بدون آسیب رساندن به رابطه رو به رشد با چین در عصر رقابت فزایندهٔ قدرتهای بزرگ، نه تنها برای پاکستان بلکه برای بسیاری از قدرتهای متوسط دیگر، اقدامی دشوار محسوب می‌شود. در این راستا، تخصص وزیر جدید پاکستان، شهپاز شریف، به دنبال متنوع‌سازی گزینه‌های کشور است و تلاش می‌کند روابط اقتصادی خود را با عربستان سعودی و امارات متحدهٔ عربی تقویت کند.

شرایط تاریخی روابط پاکستان با عربستان سعودی و امارات متحده عربی

به گزارش ایراس ،اندیشکده خاورمیانه می‌نوسد؛ ریاض و ابوظبی، مدت‌هاست که هم‌پیمانان اسلام‌آباد بوده‌اند و در طول سال‌ها در مواقع بحرانی به کمک پاکستان آمده‌اند تا اقتصادهای اسرپا تهنه دهند. در حالی که کمک‌های امارات، نسبتاً محدودتر بوده است و حمایت عربستان، به‌ویژه در دوره‌های دشوار، از جمله در طول جنگ پاکستان با هند در سال‌های ۱۹۶۵ و ۱۹۷۱ بسیار قابل توجه بوده است. همچنین، پس از اینکه در سال ۱۹۹۸، پاکستان خود را به‌عنوان قدرت هسته‌ای اعلام کرد، عربستان سعودی یک شاهراه مالی به این کشور ارائه کرد. پس از آزمایش‌های هسته‌ای هند، پاکستان با فشار بین‌المللی شدید و تهدید غیرنظامی انجام داد.

شورای امنیت سازمان ملل متحد در پی درخواست ایران که مورد حمایت چین، الجزایر و روسیه به عنوان رئیس دورهای شورای امنیت سازمان ملل متحد قرار گرفت، ۳۱ ژوئیه (۱۰ مرداد ۱۴۰۳) برای ترور اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس در ایران تشکیل جلسه داد. پاکستان است، که عربستان سعودی، پنجمین منبع بزرگ صادرات نفت به این کشور است. هر دو کشور –عربستان سعودی و امارات– مدت‌هاست که مقصد اصلی کارگران پاکستانی بوده‌اند. حدود ۲۶ میلیون پاکستانی در عربستان سعودی و ۱۰۶ میلیون نفر دیگر در امارات متحدهٔ عربی زندگی می‌کنند. عربستان سعودی نیز بزرگ‌ترین منبع سرمایه‌های ارزی برای پاکستان است و امارات در رتبهٔ دوم قرار دارد.

این واقعیت که یکی از اعضای خانوادهٔ شریف، بار دیگر در دفتر نخست‌ وزیر و کشور داره، چشم‌انداز تقویت بیشتر روابط پاکستان با کشورهای خلیج فارس را بهبود می‌بخشد. پس از انتخابات فوریه، علی‌رغم محبوبیت نخست‌وزیر سابق و زندانی – «عمران خان»- در ماه مارس، خاندان شریف موفق به تشکیل یک دولت ائتلافی شد. خاندان شریف، روابط نزدیکانه‌ای با سعودی‌ها و اماراتی‌ها دارد. علاوه بر کمک به پاکستان در مقابله با تحریم‌های آمریکا پس از آزمایش‌های هسته‌های دولت تحت رهبری نواز شریف، عربستان سعودی به خانوادهٔ شریف هم کمک شخصی کرد. پس از سرنگونی و دستگیری نواز شریف توسط ژنرال اسدول محمد شواهد کمی برای آزادی وی مداخله کرده و از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۷، به او و بسیاری از اعضای خانواده‌اش پناه دادند. بنابراین، تعجب‌آور نیست که برادر کوچکتر رهبر خاندان شریف، شهپاز شریف، از زمان نخست‌ وزیری خود، دو بار به عربستان سعودی سفر کرده است. او در اوایل ماه می نیز به صورت رسمی به امارات متحدهٔ عربی سفر کرد.

وعده سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه

سفرهای نخست‌وزیر شهپاز شریف به عربستان سعودی، در اوایل ماه می، متعاقباً منجر به آمدن هیئتی متشکل از چندین شرکت سعودی به پاکستان شد تا فرصت‌های سرمایه‌گذاری به ارزش تخمینی ۵ میلیارد دلار در بخش‌های مختلف، از جمله فناوری اطلاعات، انرژی‌های تجدیدپذیر و گردشگری را بررسی کنند. همچنین در مورد یک سرمایه‌گذاری مشترک ۵ میلیارد دلاری در زمینه تولید روغن خوراکی نیز گمانه‌زنی‌هایی وجود دارد. در حالی که برای این پروژه‌ها، وعده‌های قابل توجهی داده شده است، تنها وقتی که بودجه‌ها وارد کشور شوند، میزان واقعی سرمایه‌گذاری‌های عربستان سعودی در پاکستان مشخص خواهد شد. علی‌رغم اطلاعاتی‌های متعدد در مورد برنامه‌های عربستان سعودی برای سرمایه‌گذاری در یک پالایشگاه نفت ۱۰ میلیارد دلاری در شهر بندری و استراتژیک گوادر، شواهد کمی وجود دارد که نشان می‌دهد این پروژه واقعاً اجرا خواهد شد.

وزارت سرمایه‌گذاری امارات متحدهٔ عربی نیز تعهد سرمایه‌گذاری ۱۰ میلیارد دلاری را در بخش‌های مختلف اقتصاد پاکستان تأیید کرده است، اگرچه هنوز هیچ اطلاعاتی در مورد رزمنای یا جزئیات خاصی در مورد سرمایه‌گذاری‌های پیشنهادی ارائه نشده است.